

Informatie over EFRO voor zakelijke partners

| 1 Voorwoord | EFRO, wat is het? | 2 Energiefonds Den Haag: Duurzame energie | 3 Fonds voor Ruimte en Economie Den Haag: Ruimte voor ondernemen | 4 Stadshavens Ontwikkelings Fonds voor Innovatie en Economie: Handen uit de mouwen.

SOFIE, FRED en ED investeren in uw toekomst.
Mede mogelijk gemaakt door het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling van de Europese Unie en bestuurd door SVn.

Europese impuls

EFRO, wat is het?

In economisch moeilijke tijden als deze is het ronduit lastig financiering voor belangrijke economische projecten rond te krijgen. In afwachting van betere tijden zijn overheden en ondernemers gedwongen plannen op de plank te leggen. Maar de maatschappij staat niet stil. De noodzaak om in bedrijven en hun omgeving te investeren blijft onverminderd aanwezig.

Gelukkig hoeft u niet stil te staan. Europa biedt gemeenten de mogelijkheid fondsen op te richten die dienen als een alternatieve financieringsbron voor ondernemers met (innovatieve) plannen. Gemeenten kunnen hun fonds ook een specifiek doel geven, zoals verlaging van de uitstoot van CO₂ of nieuw leven voor industrieel erfgoed. De middelen in deze fondsen komen onder meer van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) en de gemeenten. Geld wordt beschikbaar gesteld in de vorm van revolverende leningen: het terugbetaalde geld komt dus weer beschikbaar voor nieuwe projecten.

Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn) heeft jarenlang ervaring met het beheer van lokale en regionale fondsen en beheert nu ook drie Europese investeringsfondsen: ED en FRED in Den Haag en SOFIE in Rotterdam. In deze hand-out leest u hoe deze steden de fondsen gebruiken.

Jan Willem van Beek, *Directeur SVn*

Het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) is opgericht om welvaartsverschillen binnen de Europese Unie te verkleinen. Nederland gebruikt het fonds om regionale concurrentiekracht te versterken en de werkgelegenheid te vergroten. Vooral in regio's die een alternatief zoeken voor de afnemende industriële activiteit kan het fonds waardevol zijn. EFRO verleent rechtstreeks cofinanciering aan projecten gericht op innovatie en duurzame versterking van het midden- en kleinbedrijf. Het fonds financiert ook infrastructuur voor onderzoek, telecommunicatie, milieu, energie en vervoer.

JESSICA

Een onderdeel van EFRO is JESSICA (*Joined European Support for Sustainable Investment in City Areas*), dat zich specifiek richt op stedelijke gebieden. Regio's en steden kunnen fondsen oprichten die gelden beschikbaar stellen voor projecten die zorgen voor nieuwe innovatieve bedrijvigheid, duurzame werkgelegenheid, uitbreiding van het openbaar vervoersnetwerk, productie van duurzame energie of een afname van de uitstoot van CO₂. Ook investeringen in faciliteiten voor medisch onderzoek en biotechnologie vallen onder JESSICA.

2014 - 2020

Voor de periode 2014-2020 kunnen gemeenten nieuwe aanvragen voor een bijdrage uit EFRO indienen. Belangrijke voorwaarde voor de nieuwe tranche is dat 80 procent van de ter beschikking

gestelde middelen wordt gebruikt voor één of meer van de volgende doelen: innovatie, het faciliteren van start- en groeiomgevingen voor het midden- en kleinbedrijf en het terugdringen van de uitstoot van schadelijke stoffen. Een vijfde van de middelen moet specifiek worden ingezet voor de groei van het gebruik van duurzame energiebronnen. Het gaat om terreinen waar Nederland in vergelijking met andere Europese landen een achterstand heeft.

Contact

Bent u wethouder, beleidsmedewerker of ondernemer en ziet u mogelijkheden voor projecten die moeilijk tot stand komen? Neem dan contact op met ontwikkelingsmanager Richard Luigjes van SVn, Telefoon **033 253 9584** of **06 5121 3724**. E-mail: r.luigjes@svn.nl.

De belangrijkste voorwaarden

Om voor een lening uit een JESSICA-fonds in aanmerking te komen, moeten plannen voldoen aan een aantal voorwaarden. Ze moeten bijdragen aan de groei van de lokale of regionale economie en maatschappelijke meerwaarde hebben, bijvoorbeeld groei van toerisme of behoud van monumenten. Initiatiefnemers moeten aantonen dat financiering tegen marktvoorwaarden niet gelukt is. Projecten moeten economisch levensvatbaar zijn, ook zonder subsidies. Fondsen verstrekken voor maximaal vijftig procent van het totale investeringsbedrag een lening in een project. Bovendien moet het project liggen in het gebied waarvoor het fonds is opgericht. Projecten van elders die positieve gevolgen hebben voor het aangewezen gebied komen ook in aanmerking voor een financiering.

Investerings met Europees geld helpen CO₂-ambities Den Haag

Hoewel duurzaamheid bij alle Europese investeringsfondsen een belangrijke rol speelt, is het Energiefonds Den Haag (ED) specifiek opgericht om projecten mogelijk te maken die de uitstoot van schadelijke stoffen in de stad fors omlaag brengen. Het fonds is hard nodig, omdat het momenteel lastig is commerciële financiering voor dergelijke projecten rond te krijgen. Ook de traditionele maatschappelijke partners zijn voorzichtig. Dankzij het ED kunnen belangrijke Haagse energieprojecten wel doorgaan.

Den Haag heeft flinke ambities op het gebied van het terugdringen van CO₂-uitstoot: in 2040 wil de gemeente klimaatneutraal zijn. Daarvoor is een reeks van maatregelen aangekondigd, variërend van het terugdringen van autoverkeer tot het energiezuiniger maken van oudere woningen door isolatie. Geld uit het ED is onder meer beschikbaar voor grotere projecten gericht op verbetering of uitbreiding van stedelijke verwarming- (en koeling)netwerken, die gevoed zullen worden met in de onmiddellijke nabijheid van de gemeente Den Haag aanwezige natuurlijke energiebronnen. Denk daarbij aan aardwarmte, biomassa-centrales of zeewatercentrales.

Aardwarmteprojecten

Projecten die in aanmerking komen voor een bijdrage uit het ED zijn bijvoorbeeld aardwarmteprojecten. Deze spelen in de verduurzamingsopgave van de gemeente een zeer belangrijke rol. Woningen die gebruikmaken van aardwarmte stoten immers behoorlijk minder CO₂ de atmosfeer in dan huizen die stoken op aardgas. Andere projectvoorbeelden zijn verduurzaming van de totale energievoorziening van kantoorgebouwen in het centrum en de aanleg van warmtenetwerken voor meerdere bedrijfspanden. Den Haag richt zich met het ED vooral op investeringen in de

Internationale Zone, de Binckhorst, het stadscentrum en het Scheveningse havengebied.

De grootte van het investeringsfonds is bij aanvang € 4.000.000,-.

In 2040 wil de gemeente klimaatneutraal zijn

Een aantrekkelijke stad om in te werken en te wonen

Den Haag is dé internationale stad van vrede en recht en een gemeente waar grote bedrijven en instellingen hun hoofdkantoor hebben. Die positie vraagt onder meer om voldoende aanbod van kenniswerkers. Om de stad voor deze groep aantrekkelijk te houden, is een groter aanbod van bedrijfsruimte noodzakelijk. Voor dit doel is het Fonds voor Ruimte en Economie Den Haag (FRED) in het leven geroepen.

Kenniswerkers zijn steeds belangrijker voor de economische toekomst van steden als Den Haag. Grote bedrijven en instellingen maken steeds meer gebruik van deze kleine en middelgrote bedrijven die beschikken over hoogwaardige en specialistische kennis. Om aan die vraag naar kennis te kunnen voldoen, moet Den Haag een aantrekkelijke stad zijn om in te wonen en te werken. Een goed ondernemersklimaat, zo vindt de gemeente, is essentieel voor de Haagse economie in de 21ste eeuw.

De stad zet de komende jaren daarom fors in op uitbreiding van het aanbod aan kleinschalige bedrijfsruimte voor deze kenniswerkers. Dat gebeurt door nieuwbouw én het aanpassen van bestaande kantoor- en bedrijfsgebouwen. In het kader van duurzaamheid wordt zoveel mogelijk gestreefd naar de combinatie van wonen en werken. De binnenstad, de stationsgebieden, de Internationale Zone én Scheveningen zijn concentraties van banen en bezoekers. De kwaliteitsverbetering zal dus vooral daar plaatsvinden.

Bedrijfsruimte in de wijk

Daarnaast steekt Den Haag de komende jaren veel energie in de wijk economie. Ambachtelijke bedrijvigheid (garages, loodgieters) is van belang voor dienstverlening aan mensen en bedrijven en draagt daarmee bij aan de kwaliteit van leven in de stad. Voor deze bedrijfstakken is meer kleinschalige bedrijfsruimte in de wijk zelf hard nodig. Om diverse redenen lukt het nu vaak niet om die ruimte te creëren buiten de bestaande bedrijventerreinen. Daarom gaat Den Haag hier een actieve rol spelen. De gemeente beperkt zich overigens niet tot fysieke ruimte: het stimuleren en faciliteren van zelfstandig ondernemerschap hoort er net zo goed bij. Dit is precies waar de Europese investeringsfondsen voor zijn opgericht: het terugdringen van economische achterstanden.

De grootte van het investeringsfonds is bij aanvang € 4.860.000,-.

'Een geweldige manier om innovatie te stimuleren'

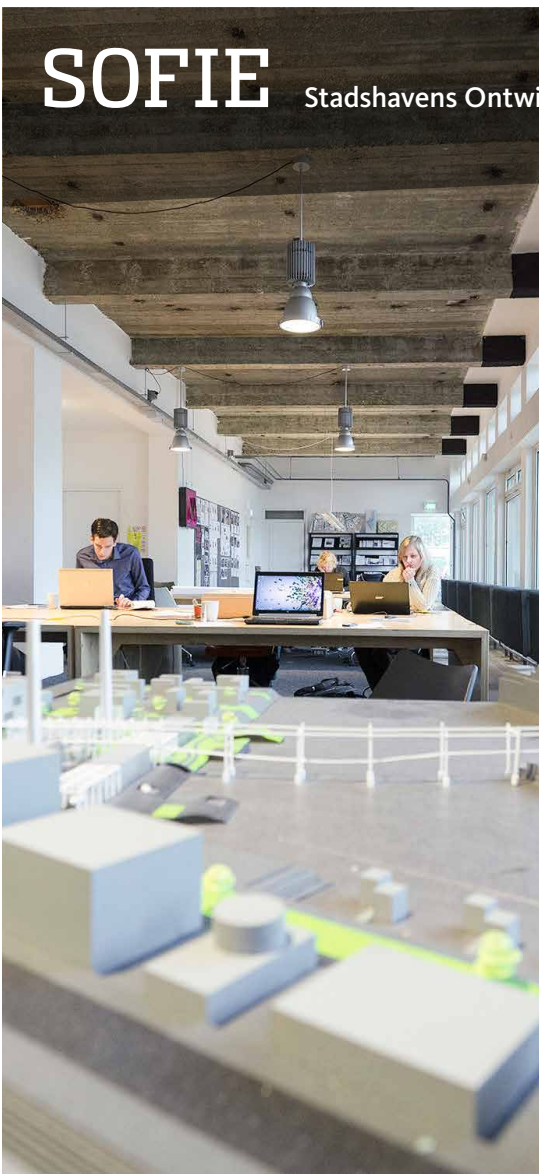
'Voor Den Haag zijn ED en FRED heel belangrijke fondsen. Dit is ook het juiste moment om ermee te starten. Ze brengen investeringskracht naar de stad om goede, nieuwe ideeën te verwezenlijken. En omdat het geld gaat naar projecten die de investering terug kunnen betalen, blijft het geld beschikbaar voor het oorspronkelijke doel. Dat is een geweldige manier om innovaties te stimuleren; het daagt ondernemers uit met echt goede plannen te komen. Met de komst van deze twee fondsen gaat een langgekoesterde wens van de gemeente in vervulling. Het heeft drie jaar voorbereiding gekost en nu is het dan eindelijk zover. Maar uiteindelijk gaat het natuurlijk om de projecten in de stad.

Hagenaars zullen zeker merken dat er extra geld beschikbaar komt. Kleine ondernemers die bedrijfsruimte zoeken, bijvoorbeeld. Maar ook een nieuw project voor de opwekking van duurzame energie dat om financiële redenen niet van de grond dreigde te komen kan nu door slim te investeren toch doorgaan.

Ik ben blij met de rol die Europa in dit verhaal speelt. Ik geloof sterk in de meerwaarde van de EU, de internationale samenwerking, de interne markt en de Europese strategie van de toekomst. Dit instrument draagt daaraan bij. Dit is gewoon goed nieuws.'

Henk Kool, Wethouder van Sociale zaken, Werkgelegenheid en Economie

Werk aan Stadshavens

De handen uit de mouwen steken. Geen uitdrukking past beter bij Rotterdam en geen stad beter bij de uitdrukking. Harde werkers hebben de stad gemaakt tot wat hij is: de grootste haven van Europa. En er is opnieuw werk aan de winkel. Door de aanleg van de Tweede Maasvlakte zijn de meeste havenactiviteiten verschoven naar het westen en het einde van die ontwikkeling is nog niet in zicht. Rotterdam staat daarom voor de grote uitdaging een geheel nieuwe invulling te vinden voor het oude havengebied.

Stadshavens is een intrigerende mix van karakteristiek industrieel erfgoed en fabrieken waarvoor sloop de enige oplossing lijkt. Anders gezegd: kansen en uitdagingen gaan hier hand in hand. Het doel is om het voormalige havengebied opnieuw te laten bruisen, zonder het unieke karakter van Stadshavens aan te tasten. Jonge bedrijven krijgen volop de ruimte zich te ontwikkelen, creatieve ondernemers maken hun dromen waar. Kernwoorden zijn stoer, haalbaar en duurzaam.

Erfgoed en onderwijs

Inspirerende voorbeelden zijn er al. Neem de oude RET-remise Sluisjeshaven. Hier wordt hard gewerkt om van het karakteristieke gebouw een knooppunt van onderwijs en werk te maken. Dit is van groot belang voor toekomstige werkgelegen-

heid in de haven. Scholen en bedrijfsleven werken hier samen om ervoor te zorgen dat Rotterdamse jongeren weten wat er aan banen gevraagd wordt en welke opleidingen ze daarvoor kunnen volgen.

In het huidige economische en politieke klimaat is financiering van deze ambities lastig. Om die reden heeft de gemeente Rotterdam SOFIE opgericht. Dit investeringsfonds, gevoed door de stad Rotterdam en het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO), treedt onder voorwaarden op als cofinancier voor projecten die het traditionele stadshavengebied duurzaam vooruit helpen.

Het SOFIE-fonds bedraagt bij aanvang € 6.500.000,-.

'Europa helpt mee'

'SOFIE is goed nieuws voor Rotterdam. Het betekent meer geld om in de stad te investeren. In de huidige tijdgeest en het onzekere financiële klimaat zijn banken voorzigtiger met kredieten. Het fonds geeft banken meer zekerheid en ondernemers kansen hun plannen te realiseren.

Rotterdamers gaan zeker iets merken van de projecten die mede dankzij Europees geld uitgevoerd kunnen worden. De projecten die in aanmerking komen voor een bijdrage uit het fonds worden niet alleen beoordeeld op de opbrengsten, maar ook op hun maatschappelijk effect. Denk aan werkgelegenheid, verbetering van het veiligheidsgevoel en minder verrommeling omdat leegstaande panden een nieuw doel krijgen.

Een goede bijkomstigheid van het fonds is dat het aanzet tot goed ondernemerschap. Het fonds deelt geen subsidies uit, maar verstrekt leningen. Om die terug te kunnen betalen, moet je goed werk leveren.'

Jeanette Baljeu, Wethouder Haven, Verkeer en Regionale Economie

Colofon

SVn Postbus 9, 3870 CA Hoevelaken
Westerdorpsstraat 66
www.svn.nl/efro

Uitgave SVn april 2014
Tekst en fotografie Richard Verstegen,
gemeente Den Haag, gemeente Rotterdam

SVn
Stimuleringsfonds
Volkshuisvesting